

слаби физически, се разболяваха и напуснаха още в първите 1-2 години. А и перспективата след завършването на училището не беше никак радостна. За машинни офицери /корабни механици/ в тогавашния малък военен флот, който съгласно Ньойския договор дори нямаше право да съществува, оставаха ежегодно само по двама възпитаници, завършили пълния 6-годишен курс. Това обикновено бяха първите по успех, а останалите 30-40 човека от випуска трябваше да търсят препитанието в индустрията на страната, която тогава в капиталистическа България, беше твърде слабо развита. А страната, особено от 1929 година, беше вече навлязла в започналата световна разрушителна икономическа криза на капиталистическата система, която беше сковала развитието на всички класове на народното стопанство. Особено лошо беше финансовото положение на страната. Безработицата все повече и повече растеше. Училищната управа, сама чувстваше своето несигурно положение, не намираше сили да се погрижи за своите възпитаници, които бяха отдали шест години от цветущата си възраст в служба на родината. Това нерадостно бъдеще, когато випуска на Ванцаров през лятото на 1932 година завършваше Морското училище, беше още по-зловещо. Световната икономическа криза беше в своя разгар. Безработицата - също. Това накара Ванцаров в произнесената от него реч на служебния банкет, който беше даден на випуска им по случай завършването на 16 нии 1932 год. да каже: "Изминаха шест години и ние си отиваме. От този детински ентузиазъм, който носеше всеки от нас, не е останала нито следа. Всичко е рухнало. Ние си отиваме и една голяма част от нас ще мине под безрадостния прапорец на безработните, останалите ще си наложат компромиси, които ще имат съдебно-носно значение за целия им живот, но не може да се избира - те ще бъдат компромиси за хляб."

Това беше наистина неочаквана реч, която поддържава ка-